

תאריך : 15.8.2018
בתשובה נא לציין : 104423

בפקס 02-5305741
pniot-tzibur@mail.idf.il

בהול!

לכבוד
אלוף פיקוד מרכז
מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית
באמצעות משרד פניות הציבור
פיקוד מרכז

שלום רב

הנדון: השגה בהולה – הריסת בית משפחה דאר יוסף, ת"ז
בכפר כובר ברמאללה

1. ביום 29.7.2018 פנה אליכם הח"מ, וציין בפנייתו כי המשפחה של הנדון ייפתה את כוחם של פרקליטי המוקד להגנת הפרט לטפל בכל הקשור להפעלת סמכותכם ע"פ תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945 (להלן: תקנה 119).
2. ביום 13.8.2018 התקבל במשרדנו הודעה על כוונתכם להחרים ולהרוס את בית משפחת מרשי בכפר כובר שבנפת רמאללה ע"פ תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945 (להלן: תקנה 119). צעד זה ננקט לטענתכם הואיל ובנו המנוח של מרשי, הקטין מחמד טרק דאר יוסף, היה מעורב בפיגוע דקריה מיום 26.7.2018 (להלן: הודעת המפקד הצבאי). בהודעתכם ניתנה האפשרות לפנות בהשגה עד ליום 16.8.2018 בשעה 07:00, ומכאן מוגשת השגה זו.
3. נבקש להדגיש כי אין לפגוע בבית המשפחה כל עוד מתנהלים ההליכים בנוגע לכוונה להחרים ולהרוס. כמו כן, אם וכאשר תידחה השגה זו והחלטתכם תעמוד בעינה, בכוונתנו לפנות בעתירה כנגד ההחלטה לבית המשפט העליון ויש לאפשר לנו לצורך כך פרק זמן סביר, מבלי שתינקט כל פעולה שתפגע בבית.

תיאור הבית ובני המשפחה המתגוררים בו

4. מר _____ דאר יוסף, שפרטיו בנדון, הוא אביו של הקטין המנוח _____.
מרשי ובני משפחתו מתגוררים בביתם בכפר כובר שבנפת רמאללה מזה כעשר שנים.

5. ביתו של מרשי הינו בגודל של כ-90 מ"ר, שכולל שני חדרי שינה, סלון, מטבח וחדר שירותים, בו הוא מתגורר יחד עם בת זוגו וארבעת ילדיהם הקטינים:

מרשי מר _____ דאר יוסף, יליד שנת 1962, עובד בבניין ושיפוצים. אשתו של מרשי, גב' _____ דאר יוסף, ילידת שנת 1975 ועקרת בית.

לבני הזוג ששה ילדים, ארבעה מתוכם קטינים שגרים איתם בבית שבכוונתכם להרוס, והם:

_____ בת 18 תלמדיה בכיתה יב' בבית ספר כובר לבנות.

_____ בת 16 תלמדיה בכיתה י' בבית ספר כובר לבנות

_____ בן 15 תלמיד בכיתה ט' בבית ספר כובר לבנים

_____ בן ה-13, תלמיד בכיתה ח' בבית ספר כובר לבנים.

כאמור הבית כולל שני חדרי שינה, הראשון משרת את בני הזוג, והשני משרת את ארבעת הילדים הקטינים, שכולם משתמשים באותו חדר שינה. זה מקום מגוריהם הבלעדי של המשפחה, ואין להם בית אחר.

פגיעה בחפים מפשע ופגיעה בטובת קטינים

6. _____, בנו של מרשי, החשוד בביצוע פיגוע הדקירה, היה בן 17 בלבד, והיה תלמיד בבית ספר עד ליום האירוע. מרשי אינו יודע האם בנו אכן עשה את המעשים המיוחסים לו, ואם כן, מה גרם לו לעשות זאת, והטענה כי בנו עשה מעשים אלו מפתיעה אותו מאוד. מרשי כלל לא צפה זאת ולא היו כל סימנים מקדימים לכך שבנו הקטין שקל לעשות מעשה זה (אם אכן עשה אותו), ולו היה מרשי יודע או חושש שבנו שוקל לעשות דבר שכזה, היה פועל למנוע זאת.

7. כמתואר בחלק העובדתי, בבית המיועד להריסה, מתגוררים כיום מרשי ואשתו וארבעת ילדיהם הקטינים, בני 13-18. בית זה הינו הבית היחיד העומד לרשותם. מכאן, שהריסת המבנה יוביל לסבל רב ומיותר לפרטים חפים מפשע ולפגיעה אנושה בכבוד האדם שלהם, ויותר איתם ללא כל אפשרות לקיים חיים תקינים, חסרי בית וחסרי כל.

8. הריסת ביתו של מרשי והותרת 4 ילדים ללא קורת גג, מצדיקה את קבלת ההשגה. הפגיעה בילדי המשפחה הקטינים, מנוגדת גם לזכויותיהם של הילדים ולמחויבותיה של מדינת ישראל על פי האמנה בדבר זכויות הילד, ובפרט לפי סעיפים 2(ב):

"ב. המדינות החברות ינקטו בכל האמצעים המתאימים להבטיח כי הילד מוגן מפני כל צורה של הפליה או ענישה על יסוד מעמדו,

פעילויותיהם, השקפותיהם, או אמונותיהם של הורי הילד, אפטרופסיו החוקיים, או בני משפחתו".

וסעיף 38 לאמנה :

"א. המדינות החברות מקבלות על עצמן לכבד ולהבטיח כי יכובדו כללים של חוק הומניטרי בינלאומי החלים עליהן במצבים של מאבק מזוין, והנוגעים לילד.

...

ד. בהתאם למחויבותן על פי החוק ההומניטרי הבינלאומי להגן על אוכלוסייה אזרחית במהלך מאבקים מזוינים, ינקטו המדינות החברות כל צעד אפשרי כדי להבטיח הגנה וטיפול לילדים הנפגעים על ידי מאבק מזוין".

לעניין תחולת אמנות זכויות האדם בשטחים הכבושים ראו בג"צ 769/02 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל ואח' נ' ממשלת ישראל, (פורסם בנבו, 14.12.2006), והאסמכתאות שם.

העדר תשתית עובדתית מספקת

9. במקרה דנן, הודעתם על כוונתכם להפעיל את סמכותכם ע"פ תקנה 119 כנגד בית משפחת מרשי בטענה שבנם היה מעורב בביצוע פיגוע דקריה מיום 27.8.2018.

10. נעיר, כי למרשי לא ידוע כלום אודות נסיבות האירוע המיוחס לבנו המנוח, ואינו יודע אם לבנו הייתה מעורבות בפיגוע כזה או אחר. על כן, **נבקש לקבל גם התייחסות מפורטת אודות נסיבות האירוע, נסיבות הירי בבן המנוח, ואת חומר החקירה במלואו שמבסס את התשתית העובדתית לטענתכם. אנו מבקשים לשמור על זכותו של מרשי לטעון בהקשר זה לאחר קבלת המסמכים הנדרשים.**

11. לאור הפגיעה החמורה והממשית במרשי ובמשפחתו אשר אין כל טענה כי הייתה להם ידיעה במה שמיוחס, לכאורה, לבנם המנוח, מן הראוי ואף חיוני היה להעביר לידי המשפחה ולו ראשית ראייה מינהלית המצביעה על מעורבותו של בנם בפיגוע האמור על מנת שתוכל לממש כראוי את זכות הטיעון במסגרת השגה זו.

12. כפי שנקבע בפסיקה, ככל שתוצאותיה של החלטות חמורות יותר ובלתי הפיכות, כך יקפיד בית המשפט יותר עם בחינת מעשי הרשות. כך נקבע, כי ככל שעוצמת הפגיעה הצפויה בזכות יסוד רבה יותר, צריכות הראיות שביד הרשות להיות כבדות-משקל ומשכנעות יותר (ראו בג"צ 3648/08 סטמקה נגד שר הפנים, פ"ד נג (2) 740, 777).

האיסור על הריסת בתים

13. חרף עמדתכם הידועה בסוגיה העקרונית וכן חרף סירובו של בית המשפט העליון לדון בחוקיות השימוש בתקנה 119 והיותה מנוגדת לדין הבינלאומי ולעקרונות יסוד של המשפט הישראלי, אנו נשוב ונעמוד על טענותינו בעניין זה.

14. הריסת ביתה של כל המשפחה בשל מעשהו של אחד מבניה, במיוחד שמדובר במעשים המיוחסים לילד קטין, היא צעד אכזרי, בלתי אנושי, הגורם טראומה קשה למשפחה ומותיר אותה ללא קורת גג.

15. ההריסה מהווה פגיעה מכוונת במי שלא פשע, ומנוגדת לעקרון יסוד מוסרי ומשפטי ראשון במעלה, על פיו "לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות, כי אם איש בחטאו יומת" (מלכים י"ד, ה-ו וראו גם דברי השופט חשין בבג"ץ 2006/97 גנימאת נ' אלוף פיקוד מרכז פ"ד נא(2) 651, מ' 654), ועל כן היא אסורה מכל וכל.

16. הריסת בתים מכוח תקנה 119 מהווה הפרה של המשפט הבינלאומי ההומניטארי האוסר על ענישה קולקטיבית (סעיף 33 לאמנת ג'נבה הרביעית) ועל פגיעה והרס של רכוש פרטי (תקנה 46 לתקנות האג וסעיף 53 לאמנת ג'נבה הרביעית),

17. הבית המיועד להריסה מהווה את בית המגורים היחיד שיש למרשי, אשתו וילדיהם. למרשי ומשפחתו אין כל חלופות אחרות. מקום בו יוחלט על הריסת דירתם למרות האמור, יוותרו בני המשפחה ללא קורת גג מעל ראשם.

18. הריסת בית המשפחה מהווה הפרה של זכויות יסוד – הזכות לקניין הזכות לכבוד והזכות לקורת גג הנגזרת ממנה, פגיעות אלה מתעצמות במיוחד כאשר מודבר בפגיעה בבני המשפחה שלא מיוחסת להם מערובות באירוע או ידיעה מוקדמת אודות כוונות הבן, ככל שהיו כאלה.

ההחלטה אינה מידתית

19. בשל פגיעה קשה זו בזכויות יסוד, ובשל הנזק הבלתי הפיך הנגרם לכל בני המשפחה, בפרשו את תקנה 119 צמצם בית המשפט העליון את יישומה וביצועה וקבע כי על המפקד הצבאי להפעיל שיקול דעת סביר בהפעילו את סמכותו מכוחה ולפעול במידתיות.

20. על המשיב לבחון בקפידה את נסיבותיו של כל מקרה ומקרה: הפגיעה הצפויה במשפחה, האם לנפגעים מההריסה זיקה כלשהי למעשי החשוד,

האפשרות שההריסה תביא להרתעה בנסיבות האמורות, האם ניתן לנקוט באמצעים פוגעניים פחות וכיו"ב (ראו בג"ץ 6299/97 יאסין נ' המפקד הצבאי באיו"ש (פורסם בנבו, 9.12.1997)).

21. כמו כן, יש להבחין בין בית שהוא ביתו וקניינו של המפגע, לבין המצב המתקיים בענייננו, שבו המפגע קטין שמתגורר בבית הוריו, והינו בגדר דייר נלווה. במקרה זה כאשר הבית אינו בבעלותו של המפגע וכאשר מנגד לא נטען כי בני הבית היו מעורבים בדרך כלשהי במעשה המיוחס לכאורה למנוח הרי שהריסת הבית כולו בנסיבות אלו היא צעד שאינו עומד במבחני הסבירות והמידתיות.

22. כמו כן, בנסיבות המקרה דנן לא ניתן לקבוע כי הפגיעה במשפחה היא מידתית – הותרת משפחה של 6 נפשות ללא קורת גג, זאת כאשר בני המשפחה חפים מפשע ואין כל טענה לגבי מעורבותם במעשה, ידיעתם אודותיו או על קיומם של סימנים מקדימים לגבי אפשרות התרחשותו.

23. הפגיעה בבני משפחה חפים מפשע אף עומדת בניגוד לתכלית ההרתעתית שאותה מבקשת תקנה 119 להשיג. כאשר הסנקציה מופעלת גם כלפי בני משפחה לא מעורבים, ואינה מתמקדת רק בבני משפחה שהייתה להם מעורבות או ידיעה מוקדמת, היא לא יוצרת כל תמריץ בקרב משפחות במצב דומה בעתיד לפעול למניעת הפיגוע, שהרי הסנקציה תופעל נגדם בכל מקרה.

סיכומם של דברים

24. הריסת בית היא צעד אכזרי, הפוגע בזכויות יסוד ובכבוד האדם, מהווה הפרה של המשפט הבינלאומי ומעניש חפים מפשע ועל כן הוא אסור מכל וכל.

25. הפסיקה הישראלית מאפשרת אמנם להרוס בתי מפגעים לצרכי הרתעה במסגרת תקנה 119, אולם על ההחלטה לעמוד במבחני המידתיות לאחר שבעל הסמכות ערך בחינה קפדנית ואיזון ראוי בין כלל האינטרסים הרלוונטיים.

26. הריסת הבית בו מתגוררת המשפחה תותיר מרשי, אשתו וארבעת ילדיהם הקטינים, ללא קורת גג. הבית המיועד להריסה שייך למרשי, ובנו המנוח אינו אלא בגדר דייר נלווה. לבני המשפחה אין כל קשר לפיגוע הנטען – כל אלה הופכים את ההחלטה לבלתי מידתית באופן קיצוני ודינה להתבטל, במיוחד שמדובר במעשים המיוחסים לבן המשפחה הקטין בן ה-17.

27. כמו כן לא הועברה למשפחה כל ראשית ראייה המצביעה על מידת מעורבותו של הבן המנוח בפיגוע המיוחס לו, באופן שיאפשר התייחסות ומימוש זכות הטיעון בנושא זה במסגרת ההשגה.

28. **נשוב נבקש לקבל גם התייחסות מפורטת אודות נסיבות האירוע, נסיבות הירי בבן המנוח, ואת חומר החקירה במלואו שמבסס את התשתית העובדתית לטענתכם. אנו מבקשים לשמור על זכותו של מרשי לטעון בהקשר זה לאחר קבלת המסמכים הנדרשים.**

29. לאור כל האמור, נבקשכם לחזור בכם מהכוונה להרוס ו/או להחרים את בית המשפחה. עם זאת במידה וההשגה תדחה, נבקש לאפשר למשפחה פרק זמן סביר, שבמהלכו לא תינקט כל פעולה כנגד הבית, לצורך פנייה בעתירה לבית המשפט העליון. כמו כן,

כמו כן, יוער כי הח"מ יוצא לחופשת חאג הקורבן במשך כל השבוע הבא (19-26.8.2018), משכך, ככל שבכוונתכם לדחות את השגה זו, הנכם מתבקשים לאפשר לח"מ פרק זמן סביר לצורך הכנת והגשת עתירה לבג"ץ.

30. על מנת למנוע תקלות כלשהן, הנכם מתבקשים לוודא טלפונית כי מסמכים שנשלחו למוקד אכן התקבלו.

בכבוד רב,

נאסר עודה, עו"ד